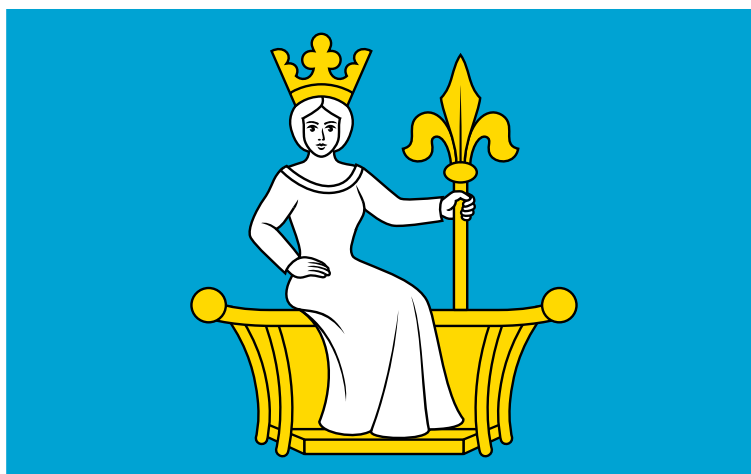
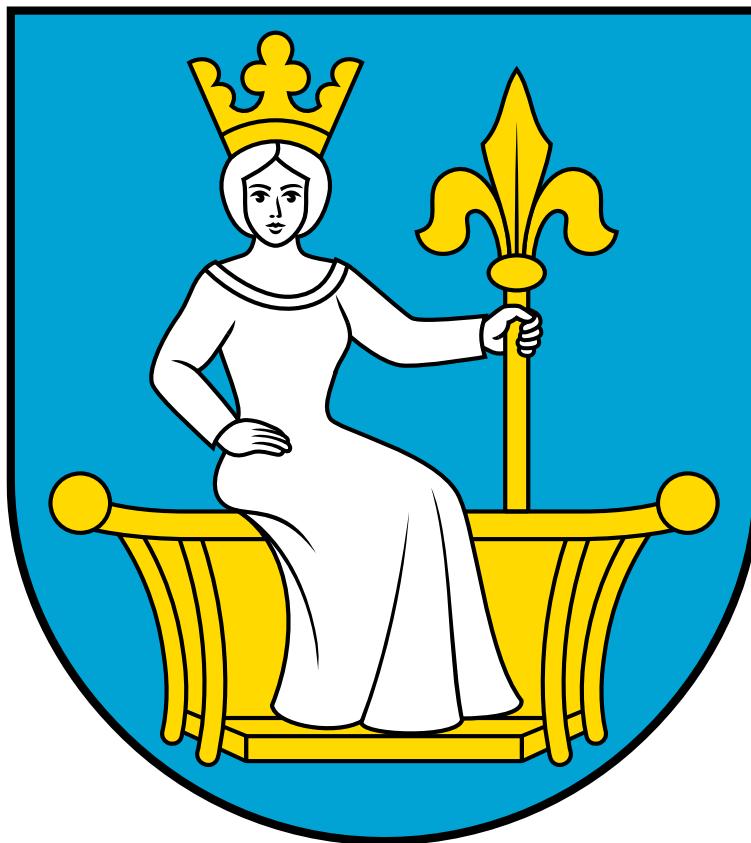

**HERB, FLAGA I INNE SYMBOLE
GMINY SOLEC NAD WISŁĄ**
STUDIUM HERALDYCZNO-HISTORYCZNE

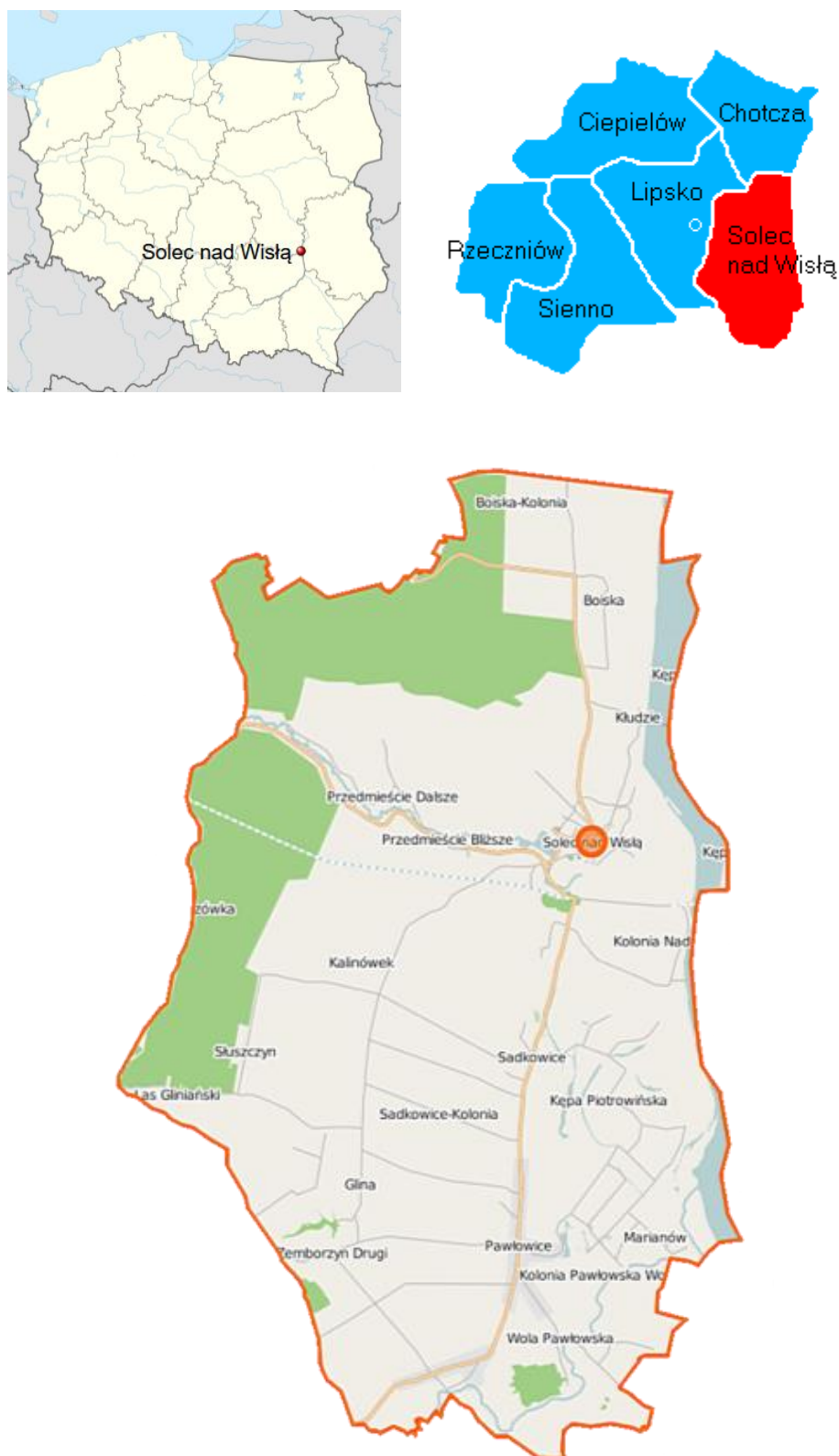
Kamil Wójcikowski, Robert Fidura

Styczeń 2025

Treść

Charakterystyka Miasta i Gminy Solec nad Wisłą.....	3
Warunki geograficzno-przyrodnicze	4
Zabytki	5
Rys historyczny Solca nad Wisłą	7
Tradycje heraldyczne Solca nad Wisłą.....	13
Kwestia płci i tożsamości postaci na pieczęciach Solca	20
Herb Miasta i Gminy Solec nad Wisłą	22
Flaga Miasta i Gminy Solec nad Wisłą	27
Banner Miasta i Gminy Solec nad Wisłą	28
Flaga stolikowa Miasta i Gminy Solec nad Wisłą.....	28
Pieczęcie Miasta i Gminy Solec nad Wisłą.....	28
Sztandar Miasta i Gminy Solec nad Wisłą	28
Załączniki.....	29
Projekt herbu Miasta i Gminy Solec nad Wisłą	30
Projekt flagi Miasta i Gminy Solec nad Wisłą.....	31
Projekt flagi Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy	32
Projekt bannera Miasta i Gminy Solec nad Wisłą	33
Projekt bannera Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy	34
Projekt flagi stolikowej Miasta i Gminy Solec nad Wisłą	35
Projekt flagi stolikowej Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy	36
Projekt pieczęci Miasta i Gminy Solec nad Wisłą	37
Projekt sztandaru Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – strona prawa	38
Projekt sztandaru Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – strona lewa.....	39

Charakterystyka Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

Rysunek 1: Położenie Miasta i Gminy Solec nad Wisłą na mapie Polski, powiatu oraz mapa Miasta i Gminy Solec nad Wisłą¹

¹ Źródło: Wikimedia Commons

Gmina Solec nad Wisłą to gmina miejsko-wiejska położona we wschodniej części powiatu lipskiego, na południu województwa mazowieckiego. Sąsiaduje z gminami Chotcza, Lipsko, Józefów nad Wisłą, Łaziska, Tarłów. Siedzibą władz Miasta i Gminy jest miasto Solec nad Wisłą, dawne miasto królewskie w ziemi radomskiej województwa sandomierskiego w prowincji Małopolska. Solec nad Wisłą posiadał prawa miejskie od połowy XIV wieku do 1870 roku, przejściowo w latach 1916-18 i ponownie od 1 stycznia 2021 roku. Przez gminę i miasto przebiegają drogi wojewódzkie numer 747 (z mostem na Wiśle) i 754, które krzyżują się w pobliżu Solca nad Wisłą, na południe od miasta. Przebiega tędy także fragment drogi numer 817. Gmina Solec nad Wisłą ma powierzchnię 129,77 km², zaś według stanu na 31.12.2019 było tu 5 161 mieszkańców, z czego w Solcu, na powierzchni 20,9119 km² – 973 mieszkańców. Miejskowa ludność zajmuje się głównie działalnością rolniczą, choć liczba rolników i gospodarstw systematycznie spada. Istotny udział w działalności rolniczej mają uprawy sadownicze i warzywnicze. Brak tutaj zakładów przemysłowych. Do gminy, oprócz miasta i sołectwa Solec nad Wisłą, należy dwadzieścia sołectw: Boiska, Dziurków, Glina, Kalinówek, Kępa Piotrowińska, Kłudzie, Boiska-Kolonia, Kolonia Nadwiślańska, Las Gliniański, Marianów, Pawłowice, Przedmieście Bliższe, Przedmieście Dalsze, Sadkowice, Sadkowice-Kolonia, Słuszczyn, Wola Pawłowska, Zemborzyn Drugi, Zemborzyn Pierwszy, Zemborzyn-Kolonia².

Warunki geograficzno-przyrodnicze

Pod względem morfologicznym teren miasta i Miasta i Gminy Solec nad Wisłą położony jest w obrębie Wzniesienia Południowo – Mazowieckiego (Równina Radomska), Wyżyny Kieleckiej (Przedgórze Łżeckie) i Wyżyny Lubelskiej (Małopolski Przełom Wisły). Północna część miasta i gminy, należąca do Równiny Radomskiej, jest ukształtowana dość płasko i przecięta doliną rzeki Krępianki, która na terenie miasta i gminy, w pobliżu miasta Solca, uchodzi do Wisły. Część środkowa i południowa miasta i gminy mają charakter wysoczyzny lessowej. Znajdują się tutaj liczne wąwozy. Wschodnią część Miasta i Gminy stanowi rozległa dolina Wisły z tarasami zalewowymi. Występują tutaj liczne starorzecza. Wisła stanowi wschodnią granicę gminy i jednocześnie granicę z województwem lubelskim. Krajobraz Miasta i Gminy jest nieskażony przemysłem. 21% powierzchni stanowią użytki rolne, zaś 74% - lasy,

² Ustalenia własne

skupione w południowo-zachodniej części miasta i gminy. Samo miasto Solec nad Wisłą położone jest na wyniosłej skarpie wiślanej³. Część Miasta i Gminy objęta jest Obszarem Chronionego Krajobrazu Solec nad Wisłą. Chronione są tutaj rozległe połacie łąk, szuwary, bagna, wikliny nadrzeczne, zadrzewienia. Występują tu licznie głębokie jary, wąwozy i siedliska roślin stepowych. Na terenie Obszaru znajduje się rezerwat przyrody „Sadkowice”, chroniący stanowiska roślin kserotermicznych. Jest to najmniejszy rezerwat w województwie i jeden z najmniejszych w Polsce⁴.

Zabytki

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa, w mieście i gminie Solec nad Wisłą zarejestrowanych jest kilka obiektów zabytkowych, z czego większość w samym Solcu nad Wisłą⁵:

- Kościół pw. św. Stanisława, tzw. Na Kępie, XVIII wiek, pocz. XIX wieku, w Kolonii Nadwiślańskiej,
- Zespół kościoła parafialnego pw. św. Jana Chrzciciela z lat 1884-85 w Pawłowicach,
- Park z XVIII wieku w Raju (przysiółek Kolonii Nadwiślańskiej),
- Zespół kościoła parafialnego pw. Wniebowzięcia NMP w Solcu nad Wisłą,
- Kościół cmentarny pw. św. Barbary z początku XVII wieku, 1786 roku w Solcu nad Wisłą,
- Cmentarz rzymskokatolicki z 2 połowy XVIII wieku w Solcu nad Wisłą,
- Zespół klasztorny Reformatów z XVII, XVIII, XIX wieku w Solcu nad Wisłą,
- Ruiny zamku z XIV wieku w Solcu nad Wisłą,
- Ratusz z XIX wieku w Solcu nad Wisłą,
- Drewniany dom podcieniowy, obecnie siedziba MGOK, z XVIII wieku w Solcu nad Wisłą.

³ *Gminny Program Ochrony Środowiska Gminy Solec nad Wisłą*, Solec nad Wisłą 2012

⁴ Informacje nadleśnictwa Zwoleń oraz Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody

⁵ NID, lista zabytków, woj. mazowieckie, powiat lipski, gmina Solec nad Wisłą

Fot. 1: Kościół parafialny w Solcu nad Wisłą⁶

Fot. 2: Ruiny zamku w Solcu nad Wisłą⁷

Fot. 3: MGOK w Solcu nad Wisłą⁸

⁶ Fot. autora

⁷ Fot. autora

⁸ Fot. autora

Rys historyczny Solca nad Wisłą

Ponieważ siedziba władz Miasta i Gminy Solec nad Wisłą jest ośrodkiem miejskim, symbolika Miasta i Gminy Solec nad Wisłą będzie tożsama z symboliką miasta Solec nad Wisłą. W związku z tym rys historyczny Miasta i Gminy ograniczony zostanie do rysu historycznego miasta Solca nad Wisłą. Historia pozostałych miejscowości Miasta i Gminy nie będzie miała znaczenia dla symboliki Miasta i Gminy Solec nad Wisłą.

Niektóre przekazy stwierdzają, że Solec nad Wisłą wzmiankowany jest już w 1136 roku w bulli gnieźnieńskiej wśród posiadłości arcybiskupa gnieźnieńskiego. Feliks Kiryk stwierdził jednak, że wzmianka ta dotyczy raczej Solca nad Wartą. Niemniej jednak, Solec jest starą osadą, skoro wykopaliska archeologiczne potwierdziły istnienie tutaj osadnictwa w VIII-IX wieku. W roku 1278 wzmiankowany jest miejscowy pleban *Petrus de Solech*, czyli musiała tu już wówczas istnieć parafia. Kolejna wzmianka, z roku 1325, wskazuje, że miejscowość była ośrodkiem ludnej parafii. W roku tym, osadę Solec pozyskał Władysław Łokietek od klasztoru Bożogrobców z Miechowa drogą zamiany za wieś Krzesławice⁹.

Nie zachował się akt lokacji miejskiej Solca nad Wisłą. Jak podaje Małgorzata Szot-Wróblewska, w dokumencie Zygmunta Starego z 1530 roku znajduje się informacja, że akt lokacyjny Solca spłonął w wielkim pożarze miasta¹⁰. W przeszłości na temat daty lokacji Solca stawiano różnorakie hipotezy. Na pewno Solec był miastem w 1394 roku, kiedy Władysław Jagiełło nadał Janowi z Opatowa wójtostwo w mieście Solcu, oraz odnotowano, że na solecki zamek dowożono regularnie sól z Bochni. Feliks Kiryk nie wykluczał, że miasto lokował już Władysław Łokietek, jako ramy czasowe lokacji miejskiej podając lata 1333-1370. Jednocześnie Kiryk, powołując się na przekaz Janka z Czarnkowa, przekazuje informację o budowie przez Kazimierza Wielkiego kościoła i szpitala w Solcu i wiąże te wydarzenia z lokacją miasta¹¹. Wydarzenia te datowane są na rok 1347, co skłaniałoby do umieszczenia daty lokacji miasta w okolicach 1347 roku¹².

⁹ Feliks Kiryk, *Urbanizacja Małopolski: województwo sandomierskie XIII-XVI wiek*, Kielce 1994, s. 136-137

¹⁰ Małgorzata Szot-Wróblewska, *Miasto królewskie Solec: pochodzenie nazwy, lokacja miasta, godło, pieczęcie, herb: na podstawie analizy dokumentów pergaminowych i starodruków*, Solec nad Wisłą 2011, s. 15

¹¹ Feliks Kiryk, op. cit.

¹² Władysław Kubik, *Historia miast Mazowsza. Solec nad Wisłą*, Solec nad Wisłą 2008, s. 15, 18, 22

Tę wykładnię przyjęto m.in. na potrzeby pamiątkowej tablicy w Solcu, gdzie jako datę roczną nadania praw miejskich przyjęto rok 1347. Maria Bogucka i Henryk Samsonowicz stwierdzili, że Solec lokowano przed 1370 rokiem¹³. Robert Krzysztofik podaje, że lokacja miasta nastąpiła około 1370 roku¹⁴.

Nową hipotezę na temat daty lokacji Solca sformułowała Małgorzata Szot-Wróblewska. Przytoczyła ona dokument z 1334 roku, gdzie wymieniona została wieś Lipa *circa Solecz*. Brak określenia *oppidum* przy nazwie Solecz według autorki świadczy o tym, że w roku tym Solec nie był jeszcze miastem. Następnie autorka powołała się na ogłoszony w 1898 roku przez Władysława Semkowicza dokument z 1365 roku, wystawiony przez papieża Urbana V, dotyczący pożycia małżeńskiego Kazimierza Wielkiego. Opierając się o zapisane przez Semkowicza streszczenie dokumentu, autorka stwierdziła, że w roku ślubu Kazimierza Wielkiego z Adelajdą Heską, tj. w 1341, Solec był już miastem. Semkowicz zanotował bowiem, że w 1341 r. *ożenił się Kazimierz z Adelajdą, córką Henryka II Żelaznego landgrafa heskiego, koronował ją na królową polską, obdarzył bogactwami w złocie i srebrze, a jako wiano zapisał jej ziemie sandomierskie wraz z zamkiem stołecznym, oraz dochody z kilku innych miast. Wśród tych miast wymieniony został m.in. Solecz*¹⁵.

Małgorzata Szot-Wróblewska zauważyła ponadto, że na pieczęciach miejskich Solca widnieje królowa, a nie król, wbrew poglądom badaczy XX-wiecznych (szczegóły w następnej sekcji) i w związku z tym, oraz informacją jakoby Solec miał być miastem w 1341 roku, stwierdziła, że prawa miejskie musiał Solec uzyskać w ciągu kilku ostatnich miesięcy roku 1341, jakie nastąpiły po ślubie Kazimierza Wielkiego z Adelajdą, który miał miejsce 29 września 1341 roku. Małgorzata Szot-Wróblewska uważa, że nowo lokowane miasto miało być prezentem ślubnym od Kazimierza Wielkiego. Postać królowej obdarowanej dochodami z Solca, miała znaleźć się na pieczęci miejskiej¹⁶.

Autorzy tych słów nie zajmą stanowiska w sprawie dokładnego roku nadania Solcowi praw miejskich. Fakt ten nie ma istotnego znaczenia dla opracowania herbu gminnego.

¹³ Maria Bogucka, Henryk Samsonowicz, *Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce*, Ossolineum 1986, s. 87

¹⁴ Robert Krzysztofik, *Lokacje miejskie na obszarze Polski. Dokumentacja geograficzno-historyczna*, Katowice 2007, s. 70–71.

¹⁵ Małgorzata Szot-Wróblewska, op. cit., s. 49-54

¹⁶ Małgorzata Szot-Wróblewska, op. cit., s. 49-54

Pochodzenie nazwy miasta etymolodzy wywodzą od słowa *sól*. W przypadku Solca nad Wisłą należałoby tutaj raczej upatrywać nawiązania do składowania i handlu solą dostarczaną Wisłą z kopalni w Małopolsce, aniżeli do wydobywania soli. W roku 1966 dołączono do nazwy miejscowości człon różnicujący *nad Wisłą*^{17 18}.

Z etymologią tą nie zgadza się Małgorzata Szot-Wróblewska, która stwierdza, że skoro przywilej handlu solą nadany został miastu w 1412 roku, niemożliwe jest, aby jego nazwa pochodziła od handlu solą. Autorka skłonna jest wywodzić nazwę miasta od łacińskiego słowa *solea*, oznaczającego m.in. podkowę. Wedle autorki wskazywać to ma na herb szlachecki Pobóg¹⁹, którym pieczętował się miał zmarły w 1176 roku biskup Świątosław, benefaktor klasztoru bożogrobców z Miechowa, pierwszych odnotowanych w źródłach właścicieli miasta²⁰.

Również kwestia pochodzenia nazwy Solca nad Wisłą nie jest istotna dla rozważań o herbie Miasta i Gminy Solec nad Wisłą. Byłoby tak w przypadku tworzenia od podstaw nowego herbu gminnego w oparciu o nazwę, czyli tzw. herbu mówiącego. Tu jednak, o czym szczegółowo w kolejnej sekcji, opracowywany będzie herb historyczny.

Kazimierz Wielki miał zbudować (czy odrestaurować w stylu gotyckim) tutejszy zamek oraz wybudować nową, murowaną kaplicę zamkową Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, przekształconą następnie w kościół parafialny. Ten był trzykrotnie palony, a następnie odbudowywany – w połowie XVI wieku przez księdza Macieja Becha, w 1604 roku przez księcia Krzysztofa Zbaraskiego i w 1825 roku przez hrabiego Matuszewicza. Istniejący do dzisiaj kościół jest jednym z cenniejszych zabytków miasta²¹.

Mimo dogodnego położenia, w pobliżu skrzyżowania szlaków lądowych ze splawną Wisłą, nie zachowało się wiele informacji o życiu gospodarczym miasta w XIV-XVI wieku. W 1404 roku działał młyn na Krępiance, zaś w 1407 roku – w samym Solcu, na Wiśle. Działał on jeszcze w 1540 roku. W XVI wieku w mieście istniał cech szewski i bractwo literatów. W rejestrze poborowym z 1569 roku wymieniono w Solcu jedynie 2

¹⁷ Stanisław Rospond, *Słownik etymologiczny miast i gmin PRL*, Wrocław 1984, s. 359

¹⁸ Red. B. Czopek-Kopciuch, U. Bijak, *Nazwy miejscowe Polski, tom XV, So-Stą*, Kraków 2018, s. 62

¹⁹ Taki herb przypisał biskupowi Samuel Andrzej Nakielski, XVII-wieczny badacz dziejów klasztoru miechowskiego, według m.in. Długosza i Paprockiego, biskup miał być Jastrzębczykiem

²⁰ Małgorzata Szot-Wróblewska, op. cit., s. 15

²¹ Informacje parafii p.w. Wniebowzięcia NMP w Solcu nad Wisłą

rybaków, garnce gorzałczane, 8 komorników, młyn z 2 kołami oraz czopowe wysokości 50 florenów. Solec otrzymał liczne przywileje królewskie ułatwiające handel. W 1412 roku uzyskało prawo do dowozu i zaopatrywania się w sól w żupach solnych. W 1417 roku otrzymało monopol na handel w promieniu 3 mil od miasta z prawem konfiskaty towarów. W tym samym roku król potwierdził dwa jarmarki – na Boże Ciało i na Wniebowzięcie NMP. Jarmarki te były później przenoszone przez mieszczan na inne terminy. W roku 1538 król zezwolił na budowę w mieście spichlerza zbożowego. Z roku 1563 pochodzi zapiska o transakcji handlowej zbożem między Melchiorzem Kasprowiczem, mieszczaninem soleckim, a Bartłojem Sernym, sandomierskim hurtownikiem w handlu z Gdańskiem. Zapisy z końca XVI i początku XVII wieku każą domyślać się, że Solec pełnił w owym czasie istotną rolę w handlu na obszarze między Sandomierzem, Radomiem i Lublinem²².

Miasto zostało także hojnie uposażone. Jego dobra obejmowały bór z barciami w Wólce Soleckiej, 3 przedmieścia: Podole, Kłudzie Dalsze i Kłudzie Bliższe oraz łąchy, kępy i 5 jezior. Mieszczanie oprócz przywilejów handlowych mieli także prawo warzenia i wyszynku trunków. O ile zapis z 1569 roku wskazywał, że Solec był miastem niedużym, to w 1654 roku było tutaj już 246 domów. Odnotowano też okazały zamek królewski i ogród włoski²³.

W I połowie XVII wieku w mieście działał starosta solecki, Krzysztof Zbaraski. W roku 1604 odbudował on miejscowy kościół parafialny po kolejnym pożarze. W roku 1625 założył w mieście klasztor Reformatów. Przebudował także gruntownie solecki zamek. Starostwo soleckie często było w prywatnych rękach także pod koniec XVIII wieku. Posiadali je m.in. księżna Karolina Lubomirska, niejaki Chomentowski, wojski stężycki i wreszcie Franciszek Ignacy Przebendowski²⁴.

W roku 1609 król Zygmunt III Waza potwierdził dawne przywileje Solca oraz wystawił dokument porządkujący zasady sprawowania miejskiego samorządu pod tytułem *PORZĄDEK MIASTA KRÓLA IMCI SOLCA*²⁵.

²² Feliks Kiryk, op. cit.

²³ Red. M. Siuchniński, *Miasta polskie w tysiącleciu*, t. 1, Wrocław-Warszawa-Kraków, 1965, s. 542-543

²⁴ Red. F. Sulimerski, *Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich*, Warszawa 1892, t. 11, s. 46

²⁵ Władysław Kubik, op. cit., s. 31-33

Rozwój miasta zahamował najazd szwedzki, po którym Solec dźwigał się z trudnością. Szwedzi zrujnowali m.in. solecki zamek. W 1660 roku było tutaj jedynie 40 domów, w 1765 – 179. Dopiero w roku 1827 przekroczono liczbę domów sprzed najazdu szwedzkiego – było ich wówczas 308²⁶. Miasto zostało także dotknięte zniszczeniami i epidemią w okresie wojny północnej i wojny o sukcesję w latach 1700-21. W roku 1703 wybudowano tutaj pierwszy, tymczasowy most na Wiśle, na potrzeby wojska polsko-saskiego. W roku 1708 w wyniku epidemii zmarło 50% populacji miasta. W roku 1764 przywileje miasta potwierdził Stanisław August. Następowala powolna odbudowa. W roku 1772 było tutaj 1100 mieszkańców i 180 domów mieszkalnych. W roku 1785 nadano miastu tzw. *Ordynację Dobrego Rządu dla Miasta J. K. Mości Solca*. W jej ramach m.in. potwierdzono przywileje miejskie oraz dokonano inwentaryzacji miasta. W roku 1791, w Konstytucji 3 maja potwierdzono prawa i przywileje Solca oraz zaginioną lokację miejską. Solec, jak inne miasta królewskie, stał się wolnym miastem²⁷.

Po trzecim rozbiórce Polski, dobra soleckie wraz z urzędem wójta w mieście zakupił Tadeusz Matuszewicz. Po jego śmierci w 1819 roku dobra objął Adam Matuszewicz, który sfinansował budowę wspomnianej wyżej papierni oraz w 1825 roku odnowił miejscowy kościół i wybudował istniejący do dzisiaj ratusz. W czasach rządów Matuszewiczów, Solec był na tyle ważnym ośrodkiem, że zlokalizowano tutaj siedzibę władz powiatowych w ramach departamentu radomskiego. Dobra soleckie wróciły do rządu w 1835. W owym czasie częściowo odbudowano tutejszy zamek. Do rozbiorów Solec był w województwie sandomierskim, w 1795 roku znalazł się pod zaborem austriackim, w latach 1809-15 był w Księstwie Warszawskim, następnie w zależnym od Rosji Królestwie polskim. W latach 1816-37 Solec był ośrodkiem powiatu w obwodzie opatowskim. Kolejne reformy administracyjne w Królestwie ograniczały stopniowo administracyjną rolę Solca²⁸.

Rząd Królestwa polskiego przekazał dobra soleckie w dzierżawę w roku 1837 Mateuszowi Pomorskiemu, po którym dzierżawili Antoni Herniczek (1859-61) i Józef

²⁶ *Miasta polskie w tysiącleciu*, op. cit.

²⁷ Władysław Kubik, *Dzieje Solca (Kalendarium) [w:] Ziemia lipska. Gminy i osady wiejskie tom II*, Lipsko 2006, s. 282-292

²⁸ Czesław Barański, *Zarys dziejów powiatu lipskiego [w:] Tradycja Mazowska powiat lipski. Przewodnik subiektywny*, Warszawa 2016, s. 16

Targowski. Właściciele owi nie odznaczyli się niczym szczególnym w dziejach Solca, zwłaszcza w porównaniu do Matuszewiczów. W roku 1864 włościanie dóbr soleckich zostali uwłaszczeni i zlikwidowano klasztor Reformatów. W roku 1866 powstało w Solcu męskie seminarium nauczycielskie. W roku 1869 Solec utracił prawa miejskie²⁹.

W roku 1827 było tutaj 308 domów i 1692 mieszkańców, w roku 1858 – 319 domów i 2213 mieszkańców, zaś w roku 1890 – 316 domów (z czego 4 murowane) i 3305 mieszkańców. Działało seminarium nauczycielskie, szkoła początkowa, sąd gminny, urząd Miasta i Gminy i stacja pocztowa³⁰.

W roku 1905 miał miejsce strajk w miejscowym seminarium nauczycielskim. Działania zbrojne powstania styczniowego i listopadowego oraz I wojny światowej nie dotknęły Solca w sposób szczególny. W roku 1915 Rosjanie wybudowali most na Wiśle i spalili zaraz po użyciu. W roku 1939 oddano do użytku kolejny most na Wiśle, zniszczony krótko potem przez wycofujące się wojska polskie. W czasie II wojny światowej, w 1942 roku w Solcu stłoczono ok. 800 Żydów, wywiezionych następnie m.in. do Treblinki. W roku 1942 działał też obóz pracy przymusowej³¹.

Po II wojnie światowej Solec znalazł się w województwie kieleckim, od 1956 roku w powiecie lipskim, zaś w latach 1975-1998 w województwie radomskim. W latach 1954-1973 była tu siedziba GRN, zaś od 1973 – siedziba Miasta i Gminy Solec. Od 1 stycznia 1999 roku Solec nad Wisłą należy do powiatu lipskiego i województwa mazowieckiego. Ważnym dla Solca wydarzeniem z najnowszej historii było wybudowanie w latach 2012-2015 stałego mostu na Wiśle. Solec nad Wisłą odzyskał prawa miejskie z dniem 1 stycznia 2021 roku³².

²⁹ Władysław Kubik, op. cit., s. 55-57

³⁰ *Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich*, op. cit.

³¹ Władysław Kubik, *Dzieje Solca (Kalendrium) [w:] Ziemia lipska. Gminy i osady wiejskie tom II*, Lipsko 2006, s. 282-292

³² Ustalenia własne

Tradycje heraldyczne Solca nad Wisłą

Najważniejsze z punktu widzenia tradycji historycznej przekazy dotyczące symboliki Solca nad Wisłą przynoszą odciski jego pieczęci miejskich z okresu staropolskiego.

Pieczęć starsza, datowana przez Henryka Serokę na początek XVI wieku, jest okrągła, o średnicy ok. 35 mm, z legendą otokową S(IGILLUM) CIVITATIS SOLIECENSI. W polu pieczęci oddzielonym od legendy linią perełkową, widnieje siedząca z kolanami w bok tronuująca postać z wyolbrzymioną koroną i berłem zwieńczonym lilią. Pieczęć ta znana jest z kilkunastu odcisków na dokumentach z wieku XVI, przechowywanych w Muzeum Narodowym w Krakowie (Fot. 4), z czterech niewyraźnych odcisków z lat 1572, 1582, 1674 i 1677 na dokumentach przechowywanych w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Archiwum Skarbu Koronnego IV (Fot. 9, Fot. 10, Fot. 11, Fot. 12) oraz jednego odcisku, który znajduje się w Kolekcji Zofii Piłsudskiej w AGAD, na dokumencie z 1514 roku³³ (Fot. 6). Henryk Seroka wiąże sporządzenie tej pieczęci z nadaniem prawa magdeburskiego Solcowi przez Zygmunta I w 1530 roku³⁴. Ta ostatnia informacja nie może być poprawna, skoro pieczęci tej użyto już w 1514 roku.

Pieczęć młodsza, wykonana w XVIII wieku (być może w 1703 roku), jest owalna, o wymiarach ok. 37x33 mm, z legendą otokową ANNO 703 WANDA KROLOWNA. W polu pieczęci znajduje się niemal identyczne wyobrażenie, co w pieczęci starszej. Pieczęć ta odcisnięta została na kilku dokumentach z XVIII wieku, przechowywanych w Muzeum Narodowym w Krakowie (Fot. 5), na dwóch dokumentach z lat 1777 i 1789 przechowywanych w Muzeum Narodowym w Warszawie (Fot. 13) oraz na dokumencie z 1777 roku, który znajduje się w Kolekcji Zofii Piłsudskiej w AGAD (Fot. 7)³⁵. Małgorzata Szot-Wróblewska znalazła także odcisk tej pieczęci w AGAD w materiałach Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych (Fot. 8). Na odcisku tym widać, że data roczna na legendzie pieczęci brzmi 1703, nie 703, jak widział to Henryk Seroka³⁶.

³³ Henryk Seroka podaje rok 1573, jest to prawdopodobnie błędne odczytanie cyfry „1” jako „7”. Jak podaje Małgorzata Szot-Wróblewska, zamieszczając fotografię dokumentu, jest to pokwitowanie opłacenia szosu i czopowego za lata 1513 i 1514.

³⁴ Henryk Seroka, *Herby miast małopolskich do końca XVIII wieku*, Warszawa 2002, s. 124

³⁵ Henryk Seroka, op. cit.

³⁶ Małgorzata Szot-Wróblewska, op. cit., s. 39

Fot. 4: Odciski starszej pieczęci Solca nad Wisłą, przechowywane w MNK³⁷

³⁷ MNK, Zbiór Wittyga, 565/25 lit. c-t

Fot. 5: Odciski młodszej pieczęci Solca nad Wisłą, przechowywane w MNK³⁸

Fot. 6: Odcisk starszej pieczęci Solca z AGAD, Kolekcja Zofii Piłsudskiej³⁹

Fot. 7: Odcisk młodszej pieczęci Solca z AGAD, Kolekcja Zofii Piłsudskiej⁴⁰

Fot. 8: Odcisk młodszej pieczęci Solca z AGAD, Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych⁴¹

³⁸ MNK, Zbiór Wittyga, 565/25 lit. c-t

³⁹ AGAD, Kolekcja Zofii Piłsudskiej, sygn. 1/372/0/0/618

⁴⁰ AGAD, Kolekcja Zofii Piłsudskiej, sygn. 1/372/0/0/619

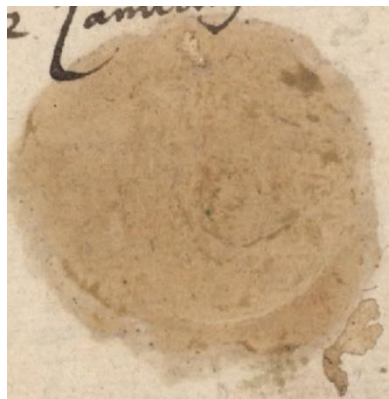
⁴¹ AGAD, Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych, sygn. 3010

Fot. 9: Odcisk starszej pieczęci Solca z AGAD, ASK IV⁴²

Fot. 10: Odcisk starszej pieczęci Solca z AGAD, ASK IV⁴³

Fot. 11: Odcisk starszej pieczęci Solca z AGAD, ASK IV⁴⁴

Fot. 12: Odcisk starszej pieczęci Solca z AGAD, ASK IV⁴⁵

Fot. 13: Odcisk młodszej pieczęci Solca z MNW⁴⁶

⁴² AGAD, Archiwum Skarbu Koronnego IV, ks. 16, k. 261

⁴³ AGAD, Archiwum Skarbu Koronnego IV, ks. 16, k. 422

⁴⁴ AGAD, Archiwum Skarbu Koronnego IV, ks. 16, k. 354

⁴⁵ AGAD, Archiwum Skarbu Koronnego IV, ks. 16, k. 534

⁴⁶ MNW, dokument numer 49769

Znana jest także pieczęć wójtowska Solca, datowana na XVII wiek, przyłożona na wyciągu z akt wójtowskich miasta z 1647 roku. Pieczęć jest okrągła, o średnicy ok. 33 mm z nieczytelną legendą. W polu pieczęci również znajduje się tronująca postać, ale wyobrażona z profilu (Fot. 14)⁴⁷. Pieczęcie wójtowskie często zawierały odmienione wizerunki godeł z pieczęci miejskich. Symbole najczęściej bywały uszczerbione (umniejszone), ale w tym przypadku najwyraźniej zmieniono jedynie sposób ujęcia godła.

Fot. 14: Odcisk pieczęci wójtowskiej Solca⁴⁸

Symbolika Solca nie została zapomniana po rozbiorach Polski. Interesującą informację na ten temat odnalazła Małgorzata Szot-Wróblewska w *Gazecie Warszawskiej* z 1812 roku. W zamieszczonej tam relacji dotyczącej obchodów urodzin i imienin Napoleona Bonaparte znajduje się opis dekoracji przygotowanej w mieście na tę okoliczność. Jednym z jej elementów był wizerunek miasta z *herbem Wandy*⁴⁹.

O ciągłości pamięci na temat historycznej symboliki miasta po upadku I Rzeczypospolitej świadczy projekt herbu Solca sporządzony w 1847 roku przez Teodora Chrząńskiego na potrzeby *Heroldii Królestwa Polskiego*. Projekt ten wyraźnie nawiązywał do staropolskich pieczęci miasta, ale w sposób istotny modyfikował godło herbowe. Postać wyobrażona na projekcie w przeciwieństwie do tej z pieczęci miejskich, była usadowiona na wprost, odziana w płaszcz i trzymała oprócz berła z lilią także jabłko królewskie. Pole herbu miało być czerwone, szata biała, płaszcz purpurowy, tron, pas, berło i korona złote, jabłko królewskie niebieskie ze złotym krzyżykiem⁵⁰.

⁴⁷ Henryk Seroka, op. cit.

⁴⁸ AP Lublin Trybunał Koronny 1039 sygn. 35/16/0/9.9/1611, k. 2

⁴⁹ Małgorzata Szot-Wróblewska, op. cit., s. 40

⁵⁰ MNK, Zbiór rękopisów po Marianie Gumowskim, sygn. 1491

Fot. 15: Projekt herbu Solca z 1847 roku, odrysowany przez Mariana Gumowskiego

Ksiądz Jan Wiśniewski w *Dekanacie iłżeckim*, w informacjach uzupełniających odnotował o herbie Solca: *Dawny herb miasta: Królowna Wanda*⁵¹.

Istotne dla współczesnej heraldyki Solca hipotezy opublikował w 1960 roku Marian Gumowski w swojej pracy *Najstarsze pieczęcie miast polskich*. Gumowski twierdził, że starsza pieczęć miejska Solca pochodzi z XIV wieku, a więc z okresu lokacji miasta. Według autora, postacią wyobrażoną na pieczęci miał być Kazimierz Wielki⁵². Hipoteza ta została następnie przyjęta przez autorów ilustracji herbów miejskich w pomnikowym dziele *Miasta polskie w tysiącleciu*. Konsultację naukową herbów do tego dzieła prowadzili Marian Gumowski, Zygmunt Wdowiszewski i Marian Haisig. Ogólny układ postaci nawiązywał wyraźnie do projektu z 1847 roku, ale król zyskał brodę. W stosunku do projektu z 1847 roku zmieniono niektóre barwy herbu. Pole stało się błękitne, szaty króla w całości białe⁵³.

Fot. 16: Herb Solca w *Miastach polskich w tysiącleciu*

⁵¹ Ksiądz Jan Wiśniewski, *Dekanat iłżecki, Uzupełnienia*, Radom 1909-11, s. 290

⁵² Marian Gumowski, *Najstarsze pieczęcie miast Polski*, Toruń 1960, s. 203

⁵³ Red. Mateusz Siuchniński, *Miasta polskie w tysiącleciu*, t. 1, Wrocław, 1965, tabl. XXXIII

W nowym opracowaniu plastycznym, herb z *Miast polskich w tysiącleciu* używany był, zapewne od lat 90 XX wieku i chyba nieoficjalnie, przez gminę Solec nad Wisłą.

Fot. 17: Herb Solca, który eksponowany był do niedawna na budynku Urzędu Miasta i Gminy

Fot. 18: Herb Solca w książce *Ziemia lipska*⁵⁴

Gmina Solec nad Wisłą przynajmniej od 2009 roku próbowała uporządkować kwestię herbu i innych gminnych symboli. W 2009 roku władze Miasta i Gminy przedłożyły do zaopiniowania w Komisji Heraldycznej herb w używanej aktualnie postaci. Komisja Heraldyczna wskazała, że projekt powinien nawiązywać do wyobrażenia ze staropolskich pieczęci miejskich, które różniło się kilkoma istotnymi szczegółami od proponowanych przez projektodawców, o czym napisano wyżej. Komisja Heraldyczna zasygnalizowała także, że wyjaśnienia wymaga płęć postaci w herbie Solca. W kolejnym wniosku, z 2014 roku, do którego uzasadnienie merytoryczne sporządził dr Gerard Kucharski z Poznania, postać w herbie uzyskała ogólny układ ciała jak na pieczęciach miejskich. Również i ten wniosek Komisja zaopiniowała negatywnie, wskazując, że postać powinna mieć, jak na pieczęciach, wyeksponowane atrybuty takie jak korona, berło i siedzisko. W kolejnym wniosku, z tego samego roku, uwzględniono uwagi Komisji. Opinia ponownie była jednak negatywna. Tym razem zwrócono uwagę, że postać na pieczęciach, w przeciwieństwie do tej z projektu herbu, nie trzymała w jednym ręku jabłka królewskiego. W kolejnym wniosku, z roku 2016, usunięto jabłko, a także zarost

⁵⁴ Władysław Kubik, *Dzieje Solca (Kalendarium) [w:] Ziemia lipska. Gminy i osady wiejskie tom II*, Lipsko 2006, s. 281

postaci z projektu herbu. Opinia Komisji Heraldycznej ponownie była negatywna. Komisja przypomniała uwagę z 2009 roku, że ustalenia wymaga płeć postaci, informując przy tym, że byłaby skłonna zaakceptować postać kobiety. Komisja stwierdziła ponadto, że zawodzi realizacja plastyczna projektu i zasugerowała także, że postać powinna trzymać berło w prawym ręku⁵⁵.

Kwestia płci i tożsamości postaci na pieczęciach Solca

Jak wspomniano w poprzedniej sekcji jako pierwszy jednoznacznie zidentyfikował postać z pieczęci Solca Marian Gumowski w 1960 roku. Stwierdził on, że postacią tą jest nadawca praw miejskich – król Kazimierz Wielki. Tymczasem nowsze ustalenia w tej materii nakazują raczej widzieć w postaci z pieczęci Solca kobietę – królową.

Jak wspomniano wcześniej, jeszcze przed rozbiorami i jakiś czas po nich, jako symbol Solca postrzegana była kobieta – legendarna królowa Wanda. Świadczy o tym legenda otokowa młodszej pieczęci, która brzmiała ANNO 1703 WANDA KROLOWNA, informacja z *Kuriera warszawskiego* o wizerunku miasta Solca z *herbem Wandy* oraz zapiska księdza Jana Wiśniewskiego w *Uzupełnieniach do Dekanatu iłżeckiego: dawny herb miasta: Królowna Wanda*. Zwrócił na to uwagę Henryk Seroła, stwierdzając, że identyfikacja postaci z pieczęci z królową musiała wynikać ze sposobu jej przedstawienia, innego niż na pieczęciach majestatycznych królów Polski.

Wątpliwości, że na pieczęciach Solca widniała kobieta nie miał Kazimierz Głowacki. W swojej pracy z 2001 roku zaproponował on też jako pierwszy nową identyfikację postaci. Według niego, na pieczęci wyobrażono Najświętszą Maryję Pannę, patronkę soleckiego kościoła parafialnego. Trzymane przez nią berło miało być wedle Głowackiego lilią, czyli jednym z maryjnych atrybutów. Głowacki dopatrywał się na pieczęciach także modlitewnika w drugiej dłoni postaci⁵⁶.

⁵⁵ Kopie cyfrowe korespondencji z Komisją Heraldyczną w posiadaniu autorów

⁵⁶ Kazimierz Głowacki, *Heraldyka historycznych miast regionu sandomiersko-kieleckiego XIII-XVIII wiek*, Kielce 2001, s. 185-186

Fot. 19: Herb Solca według Kazimierza Głowackiego

Dużą część swojej publikacji z 2011 roku poświęciła identyfikacji postaci na pieczęci Solca Małgorzata Szot-Wróblewska. Odnotowała ona wspomniane wcześniej przekazy na temat królowej Wandy. Co ważniejsze, dokonała ponadto analizy wizualnej przytaczanych w poprzedniej sekcji odcisków pieczęci miejskich Solca. Jak pisze Małgorzata Szot-Wróblewska, postać na pieczęciach ma wyraźnie zaznaczone kobiece kształty, podkreślane przez ściśle dopasowany strój. Zaznaczony jest biust postaci, wąskie ramiona, wcięcie w talii i smukła kibić. Widać zaznaczone na sukni fałdy, opadające pionowo, wskazujące na suknię damską, a nie strój męski. Istotny jest też brak w dłoni postaci jabłka królewskiego. Również sposób posadowienia postaci – z kolanami w bok, wskazuje na kobietę. Nie widać też bujnej fryzury Kazimierza Wielkiego, a już na pewno brody, ale raczej ściśle upięte czy osłonięte włosy, zakrywające uszy⁵⁷.

Małgorzata Szot-Wróblewska przytacza także w swojej pracy argumenty, zgodnie z którymi postać na pieczęci może być identyfikowana z królową Adelajdą heską, drugą małżonką Kazimierza Wielkiego. Ślub Kazimierza i Adelajdy odbył się 29 września 1341 roku, a królowa uposażona została m.in. dochodami z Solca. Jak zauważa autorka, chronologicznie zbliżone do nadania Adelajdzie dochodów z Solca było także wyniesienie wsi Solec do rangi miasta. Autorka stawia wręcz hipotezę, że Solec otrzymał prawa miejskie dokładnie w roku ślubu Kazimierza i Adelajdy, o czym wspomniano wcześniej⁵⁸.

⁵⁷ Małgorzata Szot-Wróblewska, op. cit., s. 35-36

⁵⁸ Małgorzata Szot-Wróblewska, op. cit., s. 36-49

Kilkuletnie starania Małgorzaty Szot-Wróblewskiej, która korespondowała między innymi z prof. Zenonem Piechem i prof. Henrykiem Seroką, członkiem Komisji Heraldycznej, wpłynęły być może na ostateczne zajęcie przez Komisję Heraldyczną stanowiska w sprawie płci postaci na pieczęciach Solca w 2016 roku (w opinii wcześniejszej, z roku 2009, Komisja sygnalizowała tylko potrzebę wyjaśnienia płci postaci na pieczęciach).

Autorzy tych słów nie zajmą stanowiska w kwestii tożsamości osoby przedstawionej na pieczęciach Solca. Takiego stanowiska nie zajęła bowiem nawet Komisja Heraldyczna, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, że skłonna jest zaakceptować wizerunek kobiety.

Herb Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

Jak wynika z korespondencji z Komisją Heraldyczną przy MSWiA dotyczącą dotychczas przedkładanych projektów herbu Miasta i Gminy Solec nad Wisłą, projekt herbu powinien spełniać następujące postulaty:

1. Powinien charakteryzować się właściwym ujęciem plastycznym,
2. Postać widniejąca w herbie powinna być płci żeńskiej,
3. Postać powinna trzymać berło w prawej ręce.

Zdaniem piszących te słowa, postulat numer 1 oznacza nie tylko konieczność zachowania pewnego zadowalającego poziomu sztuki plastycznej, ale także konkretne odwzorowanie przedstawienia napieczętnego, z zachowaniem jego cech charakterystycznych. Należą tutaj w szczególności wyolbrzymione atrybuty postaci wyobrażonej na pieczęci – berło oraz korona. Należy tutaj zachować równowagę między ich wyolbrzymieniem a pewnym stopniem realizmu, gdzie zbyt wielkie berło i korona będą dla odbiorcy rażące. Piszący te słowa sądzą, że owe atrybuty powinny być w istocie większe niż realne korona i berło w proporcji do ludzkiego ciała, ale jednak nieco mniejsze niż na pieczęci. Projektujący ponadto dostrzegają na pieczęci, że postać ubrana jest w dość prostą, dopasowaną szatę, nie widać tutaj w szczególności płaszcza królewskiego. Wydaje się, że może być to ubiór typu *cottehardie*, używany w XIV wieku zarówno przez kobiety jak i mężczyzn i charakteryzujący się dopasowaniem do sylwetki i zapinaniem na guziczki.

Fot. 20: Przykład damskiego *cottehardie*, rekonstrukcja współczesna⁵⁹

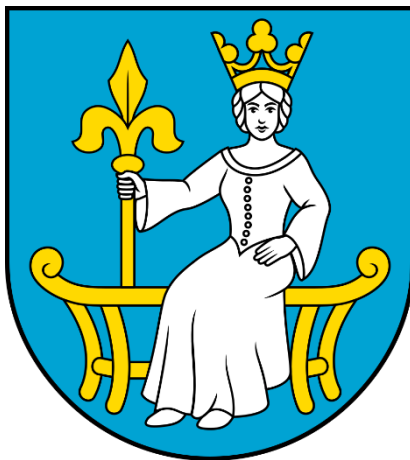
Ponieważ na pieczęci nie są widoczne szczegóły ubioru, dopuszczono pewną dowolność w ich wyobrażeniu. W szczególności uwzględniono tutaj preferencje mieszkańców i władz miasta i gminy, którzy wskazali konkretny zestaw szczegółów stroju do uwzględnienia w projekcie: m.in. lekkie poszerzenie rękawów, wyobrażenie guzików i liczba fałd na sukni. Mieszkańcy w porozumieniu z władzami Miasta i Gminy mieli także wpływ na ostateczną formę rysów twarzy królowej. Na pieczęci widać ponadto wyraźnie, że postać ma włosy upięte, a nie rozpuszczone, co także uwzględniono w projekcie.

Piszący te słowa muszą zgodzić się z postulatem numer 2, zwłaszcza po zapoznaniu się z argumentacją i analizą postaci wyobrażonej na pieczęciach staropolskich Solca, przedstawionymi przez Małgorzatę Szot-Wróblewską. Istotne jest tutaj także, że w obecnej swojej postaci herb Solca nad Wisłą wywodzi się bezpośrednio z projektu stworzonego w 1847 roku na potrzeby carskiej heroldii.

Wydaje się, że jedynym sposobem spełnienia postulatu 3, bez znaczącego zmieniania układu godła, jest wykonanie rysunku w odbiciu lustrzanym. W ten sposób postać będzie trzymała berło w prawej ręce i jednocześnie zachowane zostanie ułożenie ciała i rąk z oryginału. W przeciwnym wypadku postać musiałaby być posadowiona tyłem lub mieć skrzyżowane ręce.

⁵⁹ Projekt: Carol Lipińska, producent strojów historycznych

Projekt powstały zgodnie z powyższym tokiem rozumowania przesłany został do zaopiniowania w Komisji Heraldycznej w 2021 roku.

Rysunek 2: Projekt herbu z 2021 roku

2 września 2022 roku odbyły się konsultacje z Komisją Heraldyczną, gdzie zgłoszono szereg uwag do szczegółów graficznych projektu:

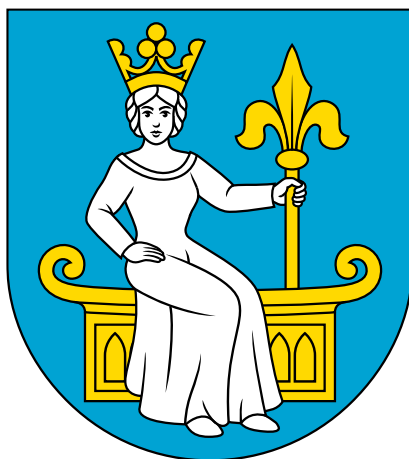
1. Wycofano się z uwagi dotyczącej trzymania berła w prawej ręce, przywrócono zatem kierunek godła znany z pieczęci
2. Zasugerowano, aby tron, na którym siedzi królowa miał formę tronu skrzyniowego z gotycką płyciłą
3. Zalecono ponowne przepracowanie układu fałd na szacie królowej, wynikającego z pozycji siedzącej
4. Zasugerowano usunięcie wizerunku guzików na szacie oraz zwężenie rękawów
5. Zasugerowano korektę sposobu trzymania berła, tak aby uwidocznić mniejszą część palców, za to większą część berła
6. Zasugerowano, aby zwieńczenie berła miało formę bliższą lilii heraldycznej
7. Zasugerowano, aby korona miała na środkowym kwiatonie trzy oddzielne elementy, zaś na bocznych – jeden

Uwagi Komisji Heraldycznej zostały w przeważającej większości uwzględnione. Zmieniono formę tronu, ale zdecydowano się, aby podłokietniki miały możliwie najprostszą formę, aby nie odchodzić całkowicie od wyobrażenia napieczętnego. Tworząc nowy układ fałd na szacie królowej zwrócono uwagę na obecne w heraldyce wyobrażenia siedzących kobiet w sukniach, szczególnie w herbach samorządowych wyobrażających Rawicza, na przykład w herbie gminy Tomaszów Mazowiecki. Zmieniono wygląd środkowego kwiatonu na składający się z trzech oddzielnych elementów, jednakże

pozostawiono po dwa elementy na bocznych kwiatonach. Elementy te są bowiem obecne na najstarszej pieczęci (Fot. 21), inaczej niż na pieczęci młodszej. Tymczasem intencją Projektujących jest odwzorowanie pieczęci starszej. Dotyczy to także szczegółów zwieńczenia berła, w tym wywinięcia bocznych płatków lilii oraz kształtu płatka środkowego, który przypomina nieco grot.

Fot. 21: Jeden z odcisków najstarszej pieczęci miejskiej Solca

Rysunek 3: Projekt herbu z 2022 roku

Kolejne uwagi do nowego projektu przekazała Komisja Heraldyczna pismem z dnia 5 czerwca 2024 r. Zalecono w nim wierniejsze odwzorowanie tronu z pieczęci, podparcie wizerunku trzech pereł w koronie królowej, ukrycie stóp królowej pod szatą oraz zaopatrzenie tronu w podnózek.

Aktualnie załączony projekt realizuje te zalecenia, choć projektujący zgłaszają wątpliwości czy tron wyobrażony na pieczęci to faktycznie tron skrzyniowy, jak sugerowała Komisja w 2022 roku, czy może raczej ozdobne krzesło, które powinno być jednak ażurowe.

Odnosząc się do kwestii barw soleckiego herbu, znane są dwie historyczne propozycje. Pierwsza z roku 1847 ma pole czerwone, płaszcz purpurowy, szatę białą, berło, koronę i tron złote, jabłko błękitne ze złotym krzyżykiem. Druga, z roku 1965, ma pole błękitne, szatę srebrną, tron, koronę, jabłko i berło złote. Wydaje się, że dopuszczalne jest zachowanie barw z roku 1965. Barwy te są w użyciu także w obecnym herbie, co nie jest bez znaczenia z punktu widzenia miejscowego społeczeństwa, które będzie musiało pogodzić się ze zmianą dobrze sobie znanego herbu. Błękitnemu polu herbu można nadać dodatkowe znaczenie symboliczne jako nawiązanie do położenia miasta nad rzeką Wisłą. Błękitne pole herbu może też przypominać o pierwotnych właścicielach miasta – zakonie bożogrobców z Miechowa. Pola błękitne, czyli w barwie sfery niebieskiej, mają bowiem często herby miejscowości należących dawniej do instytucji kościelnych. Wreszcie błękit jest barwą maryjną, może zatem stanowić nawiązanie do wezwania miejscowego kościoła parafialnego.

Ponadto, barwy zastosowane w herbie według różnych autorów mają swoje własne znaczenie symboliczne⁶⁰:

ZŁOTO: delikatność, życzliwość, otucha, wzniosłość, szlachetność, rozum, poważanie, cnota, wielkość, moc, wiara, bogactwo, kierowanie, wiedza, szlachetność, szczodrość, dzielność, waleczność, wytrwałość, wierność, sprawiedliwość, łagodność, miłosierdzie, wzniosłość ducha.

SREBRO: pokora, uczciwość, niewinność, czystość, bogactwo, mądrość, nieskazitelność, radość, przyjaźń, sprawiedliwość, bezstronność, czystość, pogoda, spokój ducha, szlachectwo, prostota ducha, pilność, szczerść.

BŁĘKIT: piękno, wzniosłość, pochwała, prawość, wierność, stałość, czujność, patriotyzm, zwycięstwo, sława, miłość niebiańska, pobożność, świętość, praworządność, czystość, niewinność, natchnienie, zaufanie, chwała, powab, łagodność, słodycz. Niezależnie od tego znaczenie mają też niektóre kombinacje kolorów. Niebieska ze złotą oznaczają radość.

Reasumując, proponuje się następujący opis herbu Miasta i Gminy Solec nad Wisłą:

W polu błękitnym, na tronie złotym, królowa w sukni srebrnej z kolanami w lewo, z upiętymi włosami, w wysokiej koronie złotej, trzymająca w wyciągniętej lewicy wsparte na tronie berło zwieńczone lilią złote, prawicę wspierająca na biodrze.

Dopuszcza się, na potrzeby poligrafii i grafiki komputerowej, wyrażanie tynktury srebrnej przez kolor biały, złotej przez kolor żółty. Jednakże wszędzie tam, gdzie jest to technicznie możliwe bez uzyskania barw wizualnie odbiegających od srebra, należy używać barwy srebrnej i złotej. W szczególności przy wyjątkowo uroczystych realizacjach herbu, np. na sztandarze (wówczas do wykonania godeł herbu należy użyć nici srebrnej i złotej), albo ozdobnych futerałach (srebrna i złota farba). Rozważyć można też użycie srebrnej i złotej farby na tabliczkach z nazwami ulic, lub tablicy z herbem na fasadzie Urzędu Miejskiego.

Flaga Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

Proponuje się, aby flagę Miasta i Gminy Solec nad Wisłą stanowił płat prostokątny, o proporcjach 5:8 (wysokość do długości), błękitny, z umieszczonym centralnie godłem

⁶⁰ P. Dudziński, *Alfabet heraldyczny*, Warszawa 1997, s. 40-42

herbu miasta i gminy wysokości 9/10 wysokości flagi (flaga heraldyczna). Układ taki pozwoli na należyłą ekspozycję dość skomplikowanego godła herbowego.

Banner Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

Banner Miasta i Gminy Solec nad Wisłą jest pionowym odwzorowaniem flagi na prostokątnym płacie o proporcjach 4:1 (wysokość do szerokości), błękitnym, z godłem herbu Miasta i Gminy szerokości 9/10 szerokości bannera, umieszczonym w taki sposób, że jego pozioma oś symetrii leży w odległości 1/3 wysokości płata od jego górnej krawędzi.

Flaga stolikowa Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

Flaga stolikowa Miasta i Gminy Solec nad Wisłą jest pionowym odwzorowaniem flagi na prostokątnym płacie o proporcjach 2:1 (wysokość do szerokości) przeznaczonym do zawieszania na poprzeczce mocowanej do stojaka. Płat jest błękitny, z umieszczonym centralnie godłem herbu Miasta i Gminy szerokości 9/10 szerokości flagi.

Pieczęcie Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

Pieczęcie Miasta i Gminy Solec nad Wisłą zaprojektowano w trzech wariantach: pieczęć ogólna, pieczęć Rady Miejskiej i pieczęć Burmistrza. We wszystkich przypadkach pieczęcie są okrągłe, o średnicy 36 mm, z godłem herbu Miasta i Gminy Solec nad Wisłą w części centralnej, oddzielonym linią perełkową od otoku z majuskułową legendą w postaci odpowiednio: + MIASTO I GMINA SOLEC NAD WISŁĄ, + RADA MIEJSKA W SOLCU NAD WISŁĄ, + BURMISTRZ MIASTA I GMINY SOLEC NAD WISŁĄ. Symbol + oznacza krzyż inicjalny w formie jakby rozdartego krzyżyka kawalerskiego, który widoczny jest na starszej pieczęci Solca.

Sztandar Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

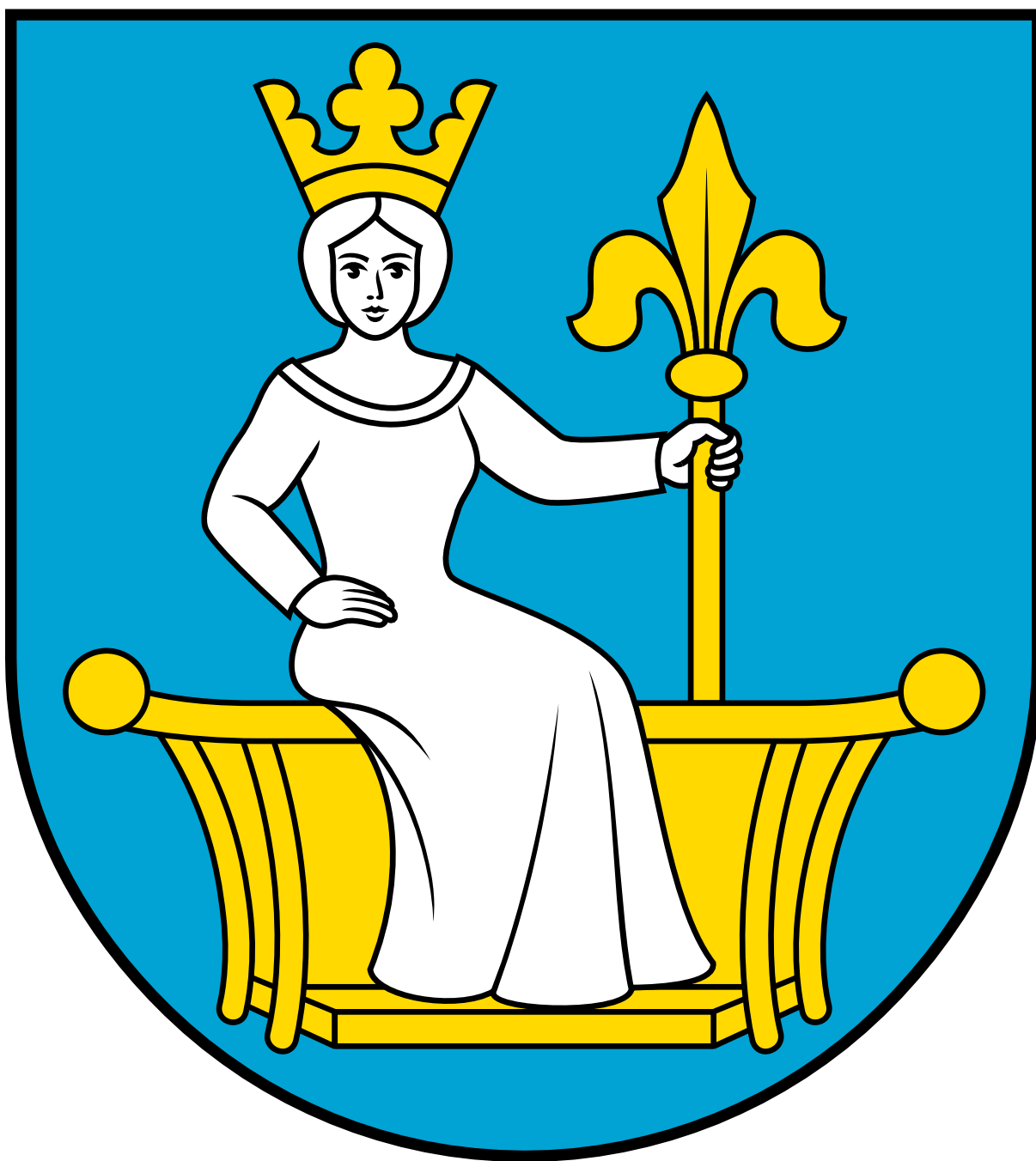
Proponowany sztandar Miasta i Gminy Solec nad Wisłą to kwadratowy, dwustronny płat, obszyty z czterech boków złotą frędzlą. Czwarty bok przymocowany będzie do drzewca za pomocą koluszków umocowanych na szpili. Strona prawa sztandaru jest czerwona z godłem Polski w części centralnej. Umieszczenie tutaj jedynie godła państwowego zapewni mu należyłą ekspozycję i dostojęństwo. Strona lewa sztandaru jest błękitna, z godłem herbu Miasta i Gminy w części centralnej. Godło okalają dwa srebrne, majuskułowe, półkoliste napisy: od góry MIASTO I GMINA SOLEC NAD WISŁĄ, od dołu A.D. 2025 (rok fundacji sztandaru), rozdzielone ornamentem w postaci srebrnego

stylizowanego kwiatu. W narożnikach umieszczono zwrócone koroną do wewnątrz złote monogramy Kazimierza Wielkiego, czyli ukoronowane inicjały „K”, na pamiątkę nadawcy prawa miejskiego dla Solca. Drzewce sztandaru zwieńczone jest tulejką, na którą nasadzona głowica z metalu w barwie złocistej, w formie nawiązującej do zwieńczenia berła królowej w herbie miasta i gminy, które dodatkowo ujęto w ażurowy grot. Do tulejki przywiązana jest szarfa błękitna, zakończona frędzlą złotą.

Załączniki

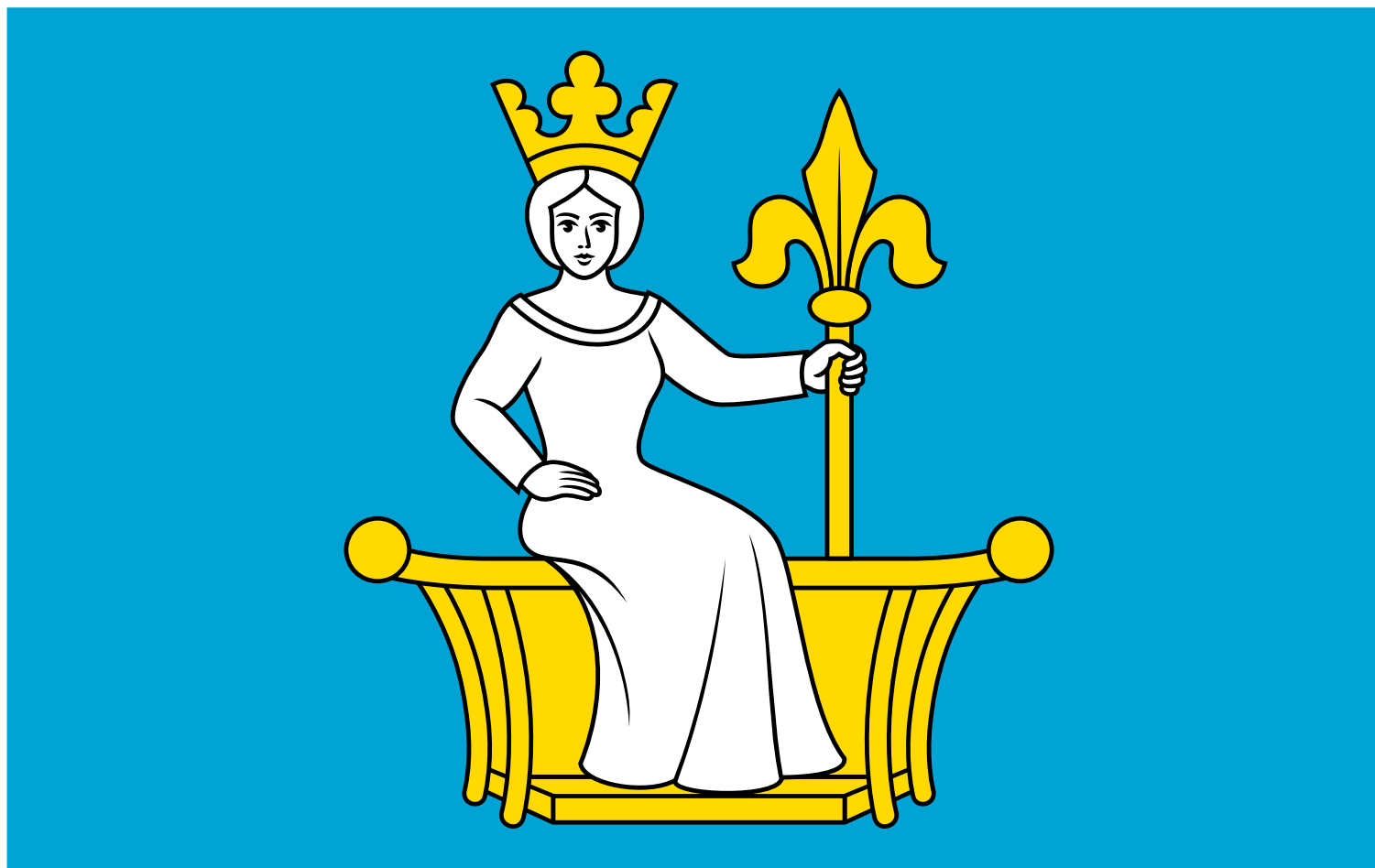
1. Projekt herbu Miasta i Gminy Solec nad Wisłą,
2. Projekt flagi Miasta i Gminy Solec nad Wisłą,
3. Projekt flagi Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy,
4. Projekt bannera Miasta i Gminy Solec nad Wisłą,
5. Projekt bannera Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy,
6. Projekt flagi stolikowej Miasta i Gminy Solec nad Wisłą,
7. Projekt flagi stolikowej Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy,
8. Projekt pieczęci Miasta i Gminy Solec nad Wisłą,
9. Projekt pieczęci Burmistrza Miasta i Gminy Solec nad Wisłą,
10. Projekt pieczęci Rady Miejskiej w Solcu nad Wisłą,
11. Projekt sztandaru Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – strona prawa,
12. Projekt sztandaru Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – strona lewa.

Projekt herbu Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

PANTONE Vacat CMYK 0, 0, 0, 0 RGB 255, 255, 255	PANTONE Black 6 C CMYK 0, 0, 0, 100 RGB 0, 0, 0	PANTONE 803 2X CMYK 0, 15, 100, 0 RGB 255, 213, 0	PANTONE 306 C CMYK 100, 0, 0, 0 RGB 0, 160, 227
---	---	---	---

Projekt flagi Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

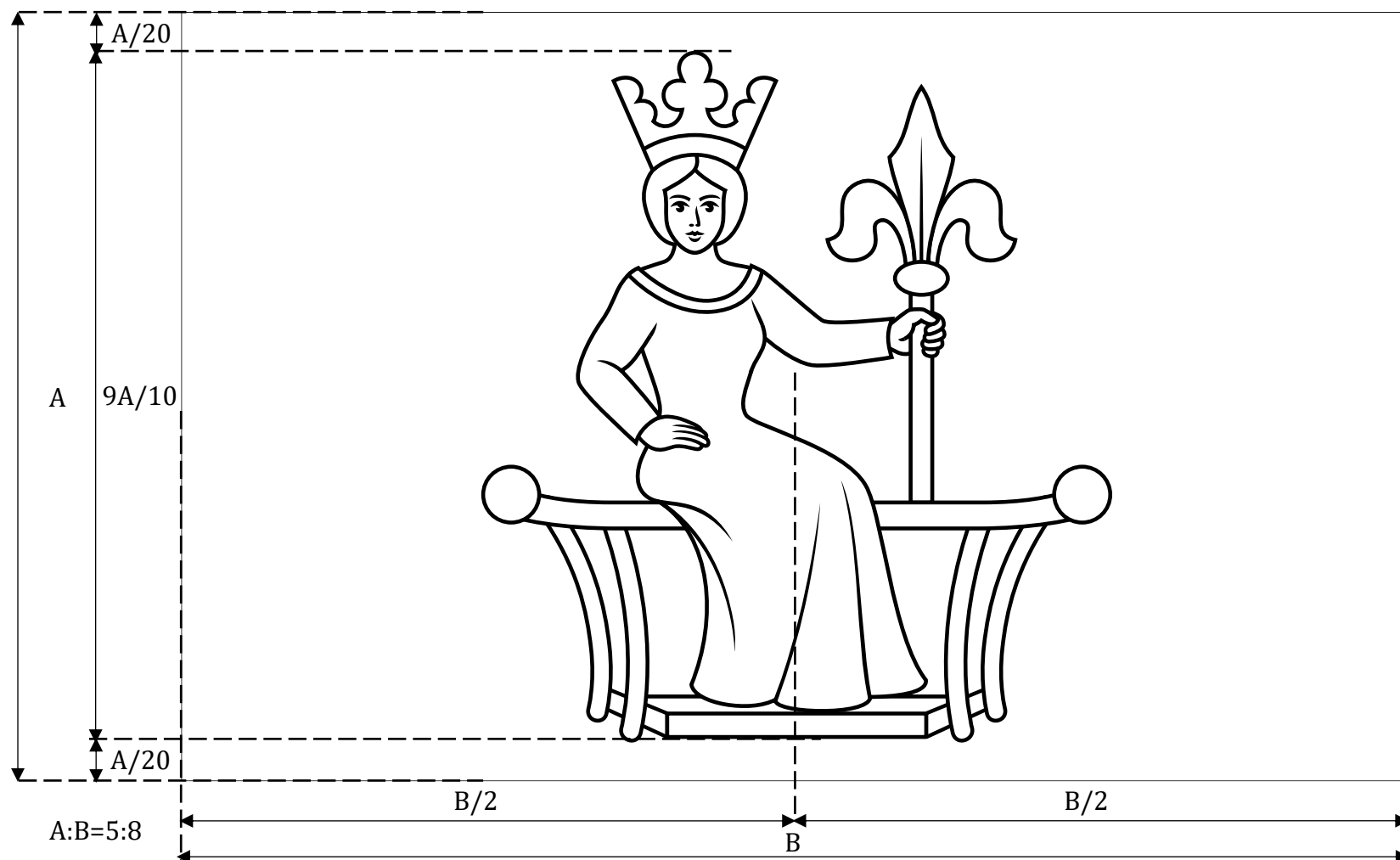
PANTONE Vacat
CMYK 0, 0, 0, 0
RGB 255, 255, 255

PANTONE Black 6 C
CMYK 0, 0, 0, 100
RGB 0, 0, 0

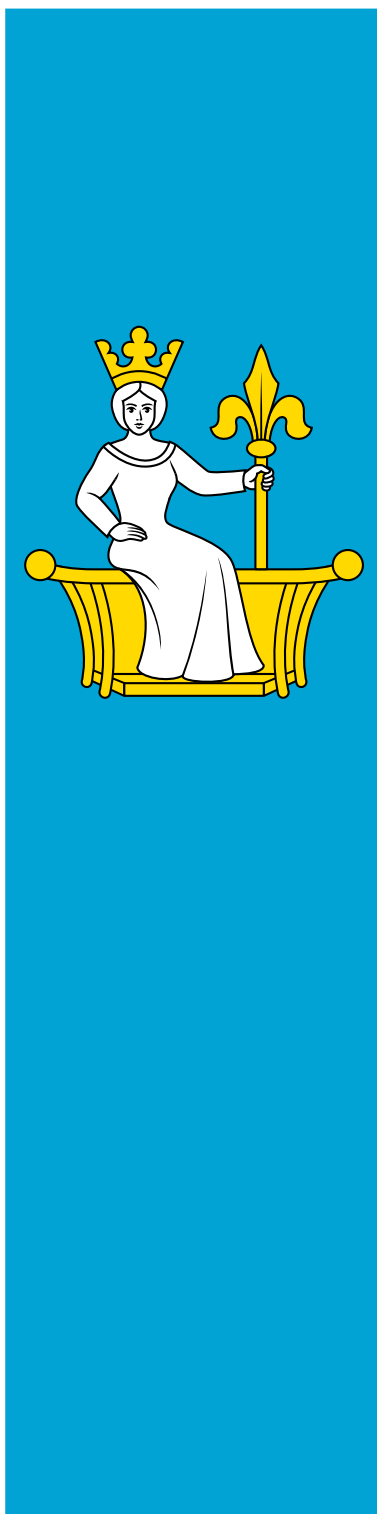
PANTONE 803 2X
CMYK 0, 15, 100, 0
RGB 255, 213, 0

PANTONE 306 C
CMYK 100, 0, 0, 0
RGB 0, 160, 227

Projekt flagi Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy

Projekt banneru Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

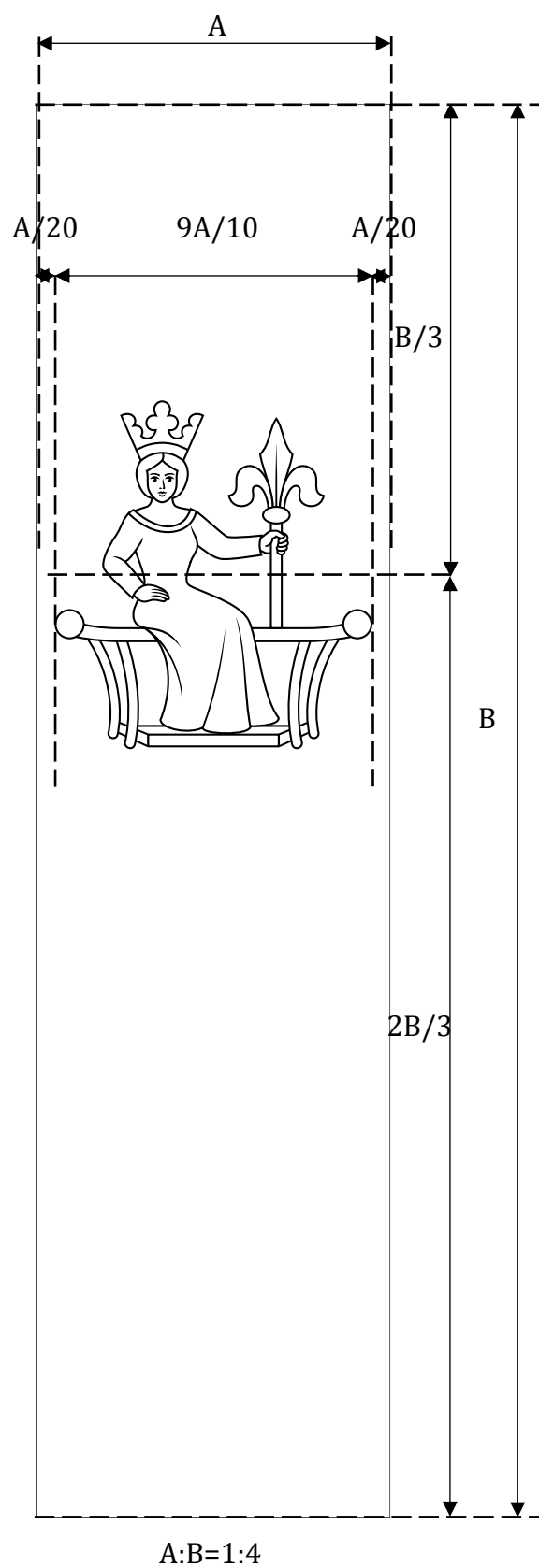
PANTONE Vacat
CMYK 0, 0, 0, 0
RGB 255, 255, 255

PANTONE Black 6 C
CMYK 0, 0, 0, 100
RGB 0, 0, 0

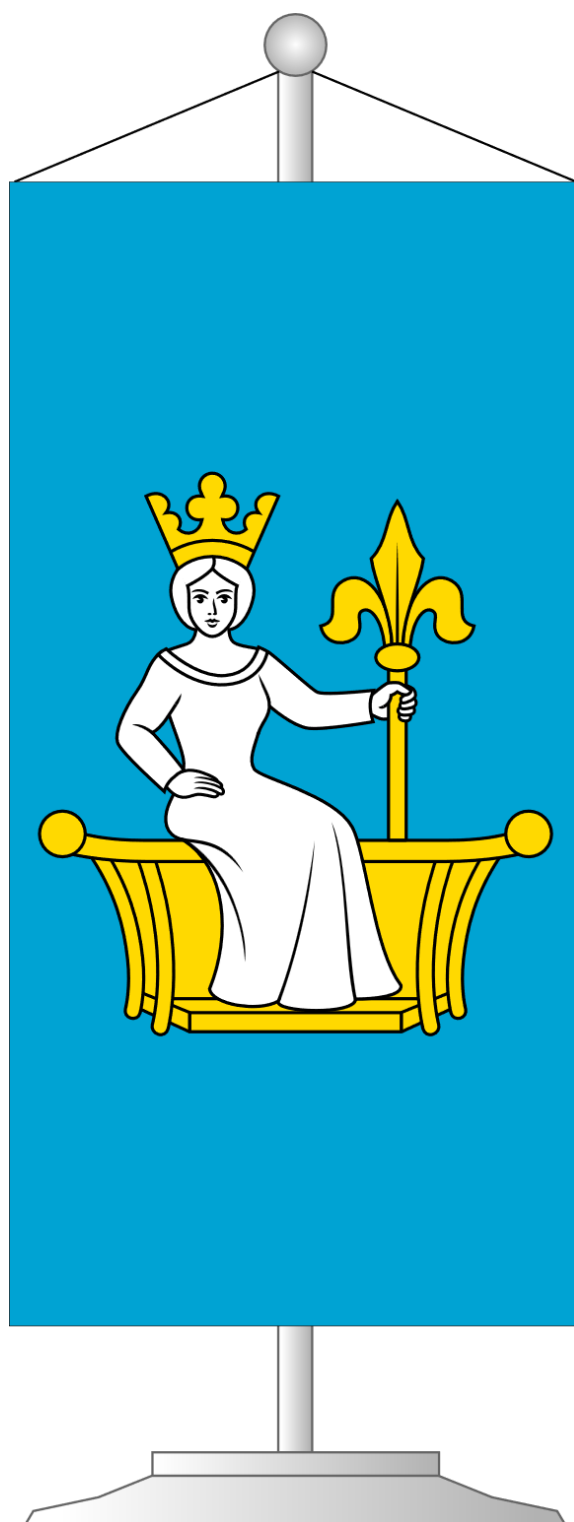
PANTONE 803 2X
CMYK 0, 15, 100, 0
RGB 255, 213, 0

PANTONE 306 C
CMYK 100, 0, 0, 0
RGB 0, 160, 227

Projekt banneru Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy

Projekt flagi stolikowej Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

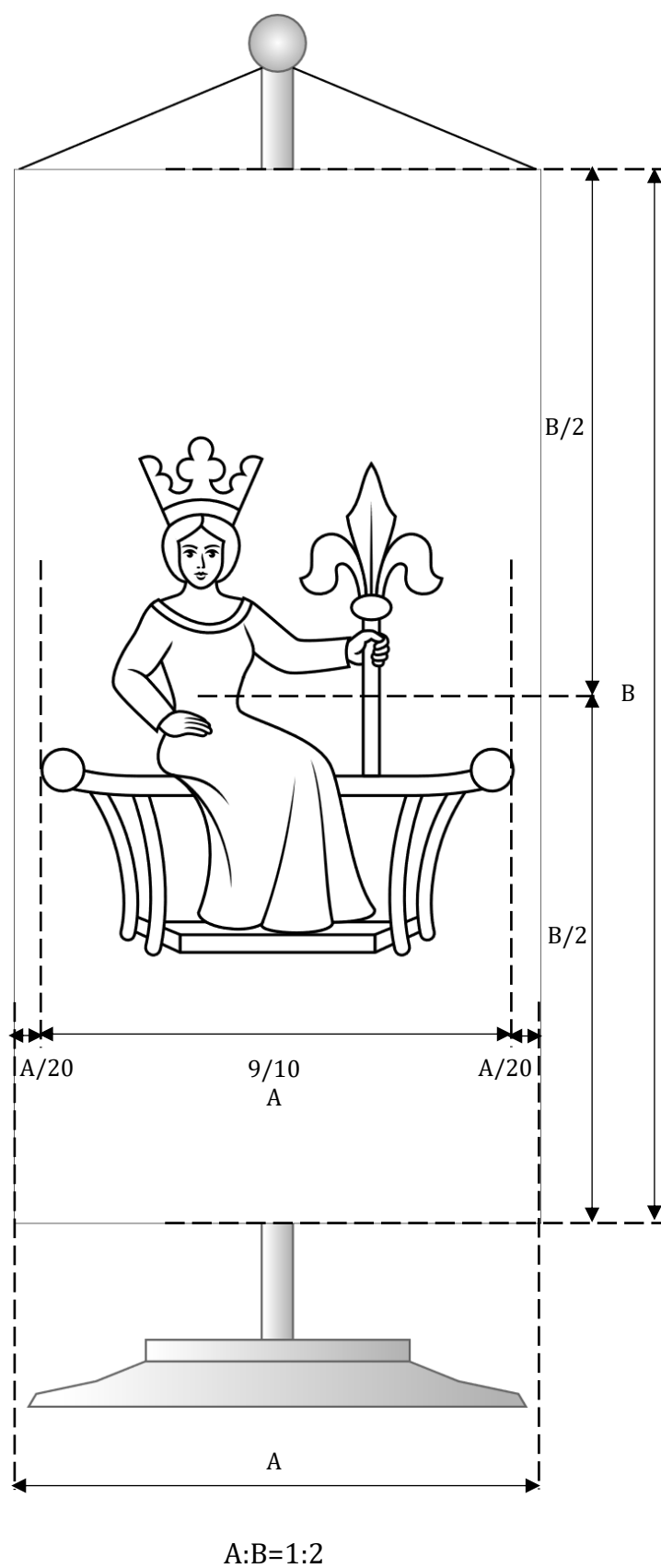
PANTONE Vacat
CMYK 0, 0, 0, 0
RGB 255, 255, 255

PANTONE Black 6 C
CMYK 0, 0, 0, 100
RGB 0, 0, 0

PANTONE 803 2X
CMYK 0, 15, 100, 0
RGB 255, 213, 0

PANTONE 306 C
CMYK 100, 0, 0, 0
RGB 0, 160, 227

Projekt flagi stolikowej Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – rysunek konturowy

Projekt pieczęci Miasta i Gminy Solec nad Wisłą

Pieczęć ogólna

Pieczęć Burmistrza

Pieczęć Rady Miejskiej

1:1

Ø 36 mm

Projekt sztandaru Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – strona prawa

PANTONE 485 C
CMYK 0, 100, 100, 0
RGB 227, 30, 36

Niść złota (pazury,
dziób i korona orła)

Niść srebrna, jasna
(wyłącznie orzeł)

Niść srebrna, ciemna
(wyłącznie orzeł)

PANTONE 306 C
CMYK 100, 0, 0, 0
RGB 0, 160, 227
(Szarfa)

Projekt sztandaru Miasta i Gminy Solec nad Wisłą – strona lewa

Niść złota
(monogramy
królewskie, berło,
korona, tron)

Niść srebrna, jasna
(napis, ornament, szata,
włosy i skóra królowej)

PANTONE Black 6 C
CMYK 0, 0, 0, 100
RGB 0, 0, 0
(Kontury godła)

PANTONE 306 C
CMYK 100, 0, 0, 0
RGB 0, 160, 227
(Szarfa, płat)